

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**
Кафедра фізичного виховання

09-02-21S

СИЛАБУС	Фізичне виховання (група спортивного вдосконалення з шахів)	
SYLLABUS	Physical Education (group of sports improvement in chess)	
Шифр за ОП Code in Degree Programme	-	
Освітній рівень Level of Education	Бакалаврський (перший) Bachelor's (first)	
Галузь знань Field of Knowledge	-	Усі галузі знань НУВГП All fields of knowledge
Спеціальність Field of Study	-	Усі спеціальності НУВГП All fields of study
Освітня програма Degree Programme	Усі освітні програми All degree programmes	

РІВНЕ – 2023

Силабус навчальної дисципліни «Фізичне виховання (група спортивного вдосконалення з шахів)» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня всіх освітньо-професійних програм спеціальностей НУВГП. Рівне. НУВГП. 2023. 7 с.

Розробники силабусу:

Зубрицький Богдан Дмитрович, доцент кафедри фізичного виховання

Силабус схвалений на засіданні кафедри фізичного виховання

Протокол № 7 від «27» квітня 2023 року

Завідувач кафедри:

e-підпис Зубрицький Б. Д., доцент

Схвалено науково-методичною радою НУВГП

Протокол № 6 від «24 травня» 2023 року

Вчений секретар НМР

e-підпис

Т. А. Костюкова

© НУВГП, 2023

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	<i>Бакалавр</i>
Освітня програма	<i>усі освітні програми</i>
Спеціальність	<i>усі спеціальності НУВГП</i>
Рік навчання, семестр	<i>1-4 (1-8 семестр)</i>
Кількість кредитів	<i>позакредитна дисципліна</i>
Лекції:	<i>не передбачені</i>
Практичні заняття:	<i>928 год</i>
Самостійна робота:	<i>62 год</i>
Курсова робота:	<i>не передбачена</i>
Форма навчання	<i>денна</i>
Форма підсумкового контролю	<i>не передбачена</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>
ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКІВ	
ПРОФАЙЛ ВИКЛАДАЧА	
	Зубрицький Богдан Дмитрович доцент кафедри фізичного виховання
Вікіситет	https://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Зубрицький_Богдан_Дмитрович
ORCID	https://orcid.org/0000-0002-8310-8409
Канали комунікації	b.d.zubrytskyi@nuwm.edu.ua

Мета та завдання
<p>Мета дисципліни «Фізичне виховання» у закладі вищої освіти – послідовне формування фізичної культури особистості здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, виховання здорової, всебічно розвинутої, фізично досконалої людини, виховання морально-вольових якостей та потреби у здоровому способі життя.</p> <p>Для досягнення здобувачами вищої освіти мети фізичного виховання передбачається комплексне вирішення наступних завдань:</p> <ul style="list-style-type: none">- формування розуміння ролі фізичної культури в розвитку особистості і підготовки її до професійної діяльності, мотиваційно-ціннісного ставлення до фізичної культури, фізичне вдосконалення і самовиховання, потреби в регулярних заняттях фізичними вправами і спортом;- зміцнення здоров'я, сприяння правильному формуванню і всебічному розвитку організму, профілактика захворювань, забезпечення високого рівня фізичного стану, працездатності протягом всього періоду навчання;

- оволодіння системою практичних умінь і навичок занять головними видами і формами раціональної фізичної діяльності, забезпечення, зберігання і зміцнення здоров'я, розвиток та удосконалення психофізичних можливостей, якостей і властивостей особистості;
- набуття фонду рухових умінь і навичок, забезпечення загальної і професійно-прикладної фізичної підготовленості, що визначають психофізичну готовність випускників вищого закладу освіти до життєдіяльності й обраної професії.

Посилання щодо розміщення навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle

Не передбачено

Компетентності

1. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми.
2. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.
3. Здатність планувати та управляти часом.
4. Навички міжособистісної взаємодії.
5. Здатність бути критичним і самокритичним.
6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
7. Здатність використовувати спеціальне обладнання та інвентар.
8. Здатність до безперервного професійного розвитку.

Результати навчання

1. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне та самокритичне мислення.
2. Володіти теоретичними знаннями і практичними навичками гри в шахи.
3. Демонструвати дотримання гігієнічних вимог у процесі тренування.
4. Використовувати розумові та самоорганізаційні здібності для забезпечення фахової дієздатності.
5. Використовувати психофізичний тренінг для профілактики захворювань, зміцнення здоров'я та підвищення розумової працездатності.
6. Застосовувати у практичній ігровій діяльності засвоєнні основні принципи шахової естетики з метою вдосконалення власної майстерності.

СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Лекцій – не передбачені	Практичних – 928 год	Самостійна робота – 62 год				
1	2	Кількість годин				
		Денна форма				
		л	п/л	с	ср	з
3	4	5	6	7	8	
Модуль 1. I курс I семестр.						
Змістовий модуль 1.						
РН 1, 4, 5.						
Тема 1. Історичний огляд розвитку шахів. Шахи в Україні та у світі.	-	4	-	-	-	-
Тема 2. Шахова дошка. Напрямки на шахівниці.	-	6	-	-	-	-
Тема 3. Шахові фігури. Порівняння сили фігур.	-	6	-	-	-	-
Тема 4. Хід, взяття та маневри фігур.	-	6	-	-	-	-
Змістовий модуль 2.						
РН 2, 4, 5.						
Тема 6. Ходи і взяття фігур.	-	4	-	-	-	-
Тема 7. Спеціальні ходи на шаховій дошці.	-	4	-	-	-	-
Тема 8. Маневри фігур з різних положень.	-	6	-	-	-	-
Тема 9. Основні правила шахової гри.	-	6	-	-	-	-
Тема 10. Цінність фігур, їхній обмін. Король проти інших фігур.	-	6	-	-	-	-
Кількість годин	-	54	-	-	-	-
Модуль 2. I курс II семестр.						
Змістовий модуль 3.						
РН 1, 2, 3, 6.						
Тема 1. Цілі шахової гри.	-	4	-	-	-	-
Тема 2. Шах та мат. Матування одинокого короля.	-	4	-	-	-	-
Тема 3. Способи захисту.	-	4	-	-	-	-
Тема 4. Деякі випадки нічиєї. Пат.	-	6	-	-	-	-
Тема 5. Ігрова партія. Шахова нотація.	-	6	-	-	-	-
Змістовий модуль 4.						
РН 2, 3, 5, 6.						
Тема 6. Короткі партії. Ігрова практика.	-	4	-	-	-	-
Тема 7. Шахові задачі. Їх розв'язування.	-	4	-	-	-	-
Тема 8. Гра всіма фігурами.	-	4	-	-	-	-
Тема 9. Дебют і його характеристика. Основні принципи розвитку дебюта.	-	6	-	-	-	-
Тема 10. Поняття про велику матеріальну перевагу.	-	6	-	-	-	-
Змістовий модуль 5.						
РН 2, 5, 6.						

Тема 11. Поняття про тактику і стратегію.	-	6	-	-	-
Тема 12. Тактичні прийоми.	-	6	-	-	-
Тема 13. Комбінація. Найхарактерніші комбінаційні можливості різних фігур.	-	6	-	-	-
Тема 14. Класифікація комбінацій за ідеями.	-	6	-	-	-
Кількість годин	-	72	-	-	-
Модуль 3. II курс I семестр.					
Змістовий модуль 6.					
PH 1, 2, 5.					
Тема 1. Тактика гри. Пастки.	-	4	-	-	-
Тема 2. Тактика гри. Наступ на короля.	-	6	-	-	-
Тема 3. Закінчення гри. Найпростіші пішакові закінчення.	-	6	-	-	-
Тема 4. Боротьба королеви проти пішака.	-	6	-	-	-
Тема 5. Деякі випадки нічиєї при великій матеріальній перевазі.	-	6	-	-	-
Змістовий модуль 7.					
PH 2, 3, 6.					
Тема 6. Шахова дошка.	-	4	-	-	-
Тема 7. Хід, взяття та маневри фігур.	-	4	-	-	-
Тема 8. Спеціальні ходи на шаховій дошці.	-	6	-	-	-
Тема 9. Маневри фігур з різних положень.	-	6	-	-	-
Тема 10. Правила шахової гри.	-	6	-	-	-
Кількість годин	-	54	-	-	-
Модуль 4. II курс II семестр.					
Змістовий модуль 8.					
PH 1, 3, 5.					
Тема 1. Тактика і стратегія.	-	4	-	-	-
Тема 2. Тактичні прийоми.	-	4	-	-	-
Тема 3. Комбінація. Класифікація комбінацій за ідеями.	-	4	-	-	-
Тема 4. Пастки.	-	6	-	-	-
Тема 5. Наступ на короля.	-	6	-	-	-
Змістовий модуль 9.					
PH 2, 4, 5.					
Тема 6. Основні положення шахової гри.	-	4	-	-	-
Тема 7. Основні шахові закони.	-	4	-	-	-
Тема 8. Дебют.	-	4	-	-	-
Тема 9. Мітельшпіль.	-	6	-	-	-
Тема 10. Ендшпіль.	-	6	-	-	-
Змістовий модуль 10.					
PH 1, 4, 6.					
Тема 11. Конкурсні рішення завдань і маневрів фігур.	-	6	-	-	-
Тема 12. Матчі і командні зустрічі.	-	6	-	-	-
Тема 13. Консультаційні партії.	-	6	-	-	-
Тема 14. Турніри. Аналіз партій і типових позицій.	-	6	-	-	-
Кількість годин	-	72	-	-	-
Модуль 5. III курс I семестр.					
Змістовий модуль 11.					
PH 1, 3, 4.					
Тема 1. Ходи і взяття фігур.	-	4	-	-	-
Тема 2. Ходи на шаховій дошці.	-	4	-	-	-
Тема 3. Маневри фігур з різних положень.	-	6	-	-	-
Самостійні заняття	-	-	-	12	-
Змістовий модуль 12.					
PH 2, 5.					
Тема 4. Завдання шахової гри.	-	4	-	-	-
Тема 5. Шах та мат.	-	4	-	-	-
Тема 6. Способи захисту.	-	6	-	-	-
Самостійні заняття	-	-	-	12	-
Кількість годин	-	28	-	24	-
Модуль 6. III курс II семестр.					
Змістовий модуль 13.					
PH 1, 3, 4, 6.					
Тема 1. Деякі випадки нічиєї. Пат.	-	4	-	-	-
Тема 2. Ігрова партія. Шахова нотація.	-	4	-	-	-
Тема 3. Короткі партії. Ігрова практика.	-	4	-	-	-
Самостійні заняття	-	-	-	10	-
Змістовий модуль 14.					
PH 2, 3, 4, 6.					

Тема 4. Шахові цілі. Їх розв'язування.	-	4	-	-	-
Тема 5. Гра всіма фігурами.	-	4	-	-	-
Тема 6. Дебют і його характеристика.	-	4	-	-	-
Самостійні заняття	-	-	-	10	-
Змістовий модуль 15. РН 2, 4, 5.					
Тема 7. Мітельшпіль.	-	4	-	-	-
Тема 8. Ендшпіль.	-	4	-	-	-
Тема 9. Сеанси одночасної гри.	-	6	-	-	-
Самостійні заняття	-	-	-	8	-
Кількість годин	-	36	-	28	-
Модуль 7. ІV курс І семестр. Змістовий модуль 16. РН 1, 3, 5, 6.					
Тема 1. Фігурна атака.	-	4	-	-	-
Тема 2. Пішаковий штурм.	-	4	-	-	-
Тема 3. Ігрова практика.	-	6	-	-	-
Самостійні заняття	-	-	-	12	-
Змістовий модуль 17. РН 2, 3, 6.					
Тема 4. Тактична гра. Оцінка позицій.	-	4	-	-	-
Тема 5. Аналіз типових комбінацій і прийомів комбінаційної та позиційної гри.	-	6	-	-	-
Тема 6. Тренувальні ігри.	-	6	-	-	-
Самостійні заняття	-	-	-	12	-
Кількість годин	-	28	-	24	-
Усього годин	-	928	-	62	-

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Олімпійський рух в Україні. Участь спортсменів України в Олімпійських іграх.	6
2.	Історія розвитку шахів в Україні та світі.	6
3.	Історія проведення матчів першості світу, найбільших міжнародних турнірів.	6
4.	Суддівство та організація змагань.	6
5.	Основні методи тренування шахістів.	6
6.	Спортивний розпорядок, фізична підготовка шахіста.	6
7.	Шахові змагання й турніри.	6
8.	Основні положення шахового кодексу.	6
9.	Правила етикету у грі в шахи.	7
10.	Вплив психічних і гігієнічних факторів на стан здоров'я людини. Сутність і основні складові психофізичного тренування.	7
	Разом:	62

Форми та методи навчання

Заняття проводяться в активних і творчих формах – це практичні заняття, індивідуальні та групові консультації, а також самостійну роботу, що сприяє набуттю практичних навичок.
Для формувань умінь і навичок застосовуються такі методи навчання:
- вербальні/словесні (пояснення, розповідь, бесіда, інструктаж);
- наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація);
- практичні (метод регламентованої вправи, ігровий, змагальний);
- пояснювально-ілюстративний, який передбачає пред'явлення готової інформації викладачем та її засвоєння студентами;
- виконання різних завдань за зразком.

Порядок оцінювання результатів навчання

Щоб досягнути позитивних результатів навчання, студентам потрібно систематично відвідувати практичні заняття. Для визначення рівня засвоєння студентами навчального матеріалу використовується поточний контроль, головна мета якого – оптимізувати процес фізичного виховання, домогтися його максимальної результативності. Завдання поточного контролю полягає у виявленні ступеню засвоєння студентами тем змістовних модулів.

За регулярне відвідування занять з фізичного виховання з дисципліни студенту нараховуються додаткові бали (не більше двох) до його рейтингу. Успішне досягнення результатів навчання дозволяє брати активну участь у спортивному житті університету (1 бал), виступати у складі збірних команд НУВГП на змаганнях різних рівнів (від 3 до 7 балів) тощо. Інші особисті спортивні досягнення, що оцінюються додатковими балами до рейтингу студента, наведені у «Правилах призначення і виплати стипендій студентам, асистентам-стажистам, аспірантам і докторантам НУВГП», додаток 3 «Порядок формування рейтингу успішності студентів для призначення академічних стипендій в НУВГП».

https://nuwm.edu.ua/index.php?preview=1&option=com_dropfiles&format=&task=frontfile.download&catid=1690&id=3676&Itemid=100000000000

Рекомендована література

Основна література

1. Круцевич Т. Ю., Пангелова Н. Є., Кривчикова О. Д. Теорія і методика фізичного виховання: підруч. для студ. Київ : Олімп. л-ра, 2017. Т.1. 448 с.
2. Романова І. Шахи для дітей. Гра майбутніх королів. Київ : Час майстрів, 2018. 88 с.
3. Ромашов А.В. Путівник по шахових ендшпілях. Львів. 2017. 52 с.
4. Хабінець І. Перший розряд за триста днів. Посібник шахіста-початківця. Тернопіль : Підручники і посібники, 2019. 80 с.
5. Хабінець І. Таємниці шахівниці. Тернопіль : НК-Богдан, 2018. 288 с.
6. Хабінець І. Третій розряд за сто днів. Посібник шахіста-початківця. Тернопіль : Підручники і посібники, 2019. 49 с.

Допоміжна література

1. Духновська О., Кольба А., Семизорова В. та ін. Мудрі шахи : методичні рекомендації. Тернопіль : Мандрівець, 2017. 72 с.

Інформаційні ресурси в Інтернет

1. Фізичне виховання у вищих навчальних закладах [Електронний ресурс] / Режим доступу: https://pidruchniki.com/70185/pedagogika/fizichne_vihovannya_studentiv
3. Молодь за здоровий спосіб життя [Електронний ресурс] / Режим доступу: <https://www.umj.com.ua/article/17095/stan-zdorov-ya-molodi-ye-zagrozlivim-dlya-nacionalnoi-bezpeki-ukraini>
4. Здоров'я нації [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://komzdrav.rada.gov.ua/>

ПОЛІТИКА ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Взаємодія з людьми, вміння відчувати настрій співрозмовника, вміння працювати в команді, здатність до навчання, здатність логічно обґрунтовувати позицію, знаходити вихід з складних ситуацій, комунікаційні якості, навички ведення перемовин, навички усного спілкування, працелюбність, саморозвиток, творчі здібності (креативність).

Правила академічної доброчесності

Всі студенти, співробітники та викладачі НУВГП мають бути чесними у своїх стосунках, що застосовується і поширюється на поведінку та дії, пов'язані з навчальною роботою.

Студенти мають відвідувати заняття та виконувати поставлені перед ними завдання.

Студенти, які порушують «Кодекс честі університету» та не дотримуються норми доброчесності втраять право на отримання додаткових балів до рейтингу студента за спортивну діяльність, що визначається «Правилами призначення і виплати стипендій студентам, асистентам-стажистам, аспірантам і докторантам НУВГП»

https://nuwm.edu.ua/index.php?preview=1&option=com_dropfiles&format=&task=frontfile.download&catid=1690&id=3676&Itemid=100000000000

В цілому студенти та викладачі мають дотримуватись:

- Кодекс честі студентів

- Кодекс честі наукових, науково-педагогічних і педагогічних працівників НУВГП.

Вимоги до відвідування

Студент зобов'язаний відвідувати всі заняття у спортивній формі та дотримуватись правил техніки безпеки під час занять. Пропущені заняття можна відпрацювати з іншою групою.

Досягнення позитивних результатів у фізичному вихованні забезпечується систематичним відвідуванням занять, студенти, що пропускають заняття втраять право на отримання додаткових балів до рейтингу студента за спортивну діяльність, що визначається «Правилами призначення і виплати стипендій студентам, асистентам-стажистам, аспірантам і докторантам НУВГП»

https://nuwm.edu.ua/index.php?preview=1&option=com_dropfiles&format=&task=frontfile.download&catid=1690&id=3676&Itemid=100000000000

Викладач

Зубрицький Б.Д.

Автор
Завідувач кафедри

Богдан ЗУБРИЦЬКИЙ

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи

Валерій СОРОКА

Підписувач (дані КЕП): [oSignECPsSigner_Sert]
Сертифікат 58E2D9E7F900307B04000000807E2D0054327D00